

Stockholms universitet
Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria
Fördjupningskurs i litteraturvetenskap
Valfri kurs, 5p

Astrid Lindgrens författarskap

Astrid Lindgren betraktas inte bara i Sverige som en av barnlitteraturens främsta förnyare. Kursen vill ge en djupare bild av hennes verk och skrivsätt, av bredden och variationsrikedomen i hennes berättarkonst. Verket betraktas ur flera olika perspektiv, estetiska och samhällsliga, och med både svensk och internationell forskning representerad. Kursen syftar till en fördjupad förståelse av Lindgrens konst och de avgörande aspekterna av hennes förnyelse av barnlitteraturen.

Obligatorisk skönlitteratur

Pippi Långstrump, 1945 och senare; även i *Boken om Pippi Långstrump*, 1952 och senare

Alla vi barn i Bullerbyn, 1947 och senare; även i *Bullerbyboken*, 1961 och senare

Mio min Mio, 1954 och senare

Lillebror och Karlsson på taket, 1955 och senare; även i *Allt om Karlsson på taket* 1972 och senare

Madicken, 1960 och senare; även i *Allas vår Madicken*, 1983 och senare

Emil i Lönneberga, 1963 och senare, även i *Stora Emilboken*, 1984

Mästerdetektiven Blomkvist, 1946 och senare

Rasmus på luffen, 1956 och senare

Bröderna Lejonhjärta, 1973 och senare

Ronja Rövardotter, 1981 och senare

"Allrakäraste system", "I Skymningslandet" ur *Nils Karlsson Pysling*, 1949 och senare; även i *Sagorna*, 1980 och senare

"Sunnanäng" ur *Sunnanäng*, 1959 och senare; även i *Sagorna*, 1980 och senare

2-3 bilderböcker med Astrid Lindgrens texter, t ex *Känner du Pippi Långstrump? Jul i*

Bullerbyn, *Allrakäraste system*, *Jag vill inte gå och lägga mig*, *Visst kan Lotta cykla*, *Draken med de röda ögonen*, *Titta*, *Madicken*, *det snöar*, *I Skymningslandet*.

Dessutom läses 4-5 böcker av de följande:

Britt-Mari lättar sitt hjärta, 1944 och senare

Barnen på Bråkmakargatan, 1958 och senare

Vi på Saltkråkan, 1964 och senare

En Kati-bok (Kati i Amerika, 1950 och senare; Kati på Kaptensgatan 1952, även som Kati i Italien, 1971 och senare; Kati i Paris, 1953 och senare)

Kajsa Kavatt och andra barn, 1950 och senare
Kerstin och jag, 1945 och senare
De övriga sagorna ur Nils Karlsson Pyssling och Sunnanäng
Fortsättningsböckerna till Pippi, Emil, Karlsson på taket mm.

Vidare ska den studerande ta del av de olika mediala transformationerna av någon eller några av Astrid Lindgrens verk: teateruppsättningar, film, tv-serier, dataspel samt kommersiella produkter som leksaker mm

Litteratur

Biografi och översikt

Edström, Vivi. *Astrid Lindgren - vildtoring och lägereld*. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1992.
Strömstedt, Margareta. *Astrid Lindgren: en levnadsteckning*. 3 uppl. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1999.

Den historiska, sociala och litterära kontexten

Kåreland, Lena. *Modernismen i barnkammaren. Barnlitteraturens 40-tal*. Stockholm, Rabén & Sjögren, 1999, ss. 247-312.
Lundqvist, Ulla. *Århundradets barn. Fenomenet Pippi Långstrump och dess förutsättningar*. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1979.

Barndomsbegrepp

Hoffeld, Laura. "Pippi Longstocking: The Comedy of the Natural Girl." *The Lion and the Unicorn* 1 (1977) 1: 47-53.
Johansson, Anders. "Pippi Långstrump och friheten". I hans: *Avhandling i litteraturvetenskap. Adorno, Deleuze och litteraturens möjligheter*. Göteborg: Glänta, 2003, ss. 163-197.
Moebius, William. "L'enfant terrible Comes of Age." In Cantor, Norman F., Ed. *Notebooks in Cultural Analysis* vol 2. Durham: Duke University Press, 1985: 32-50.
Nikolajeva, Maria. "Varför sover Pippi med fötterna på kudden? Queer, karneval och barnlitteratur". *BLM*, 2003:3, ss. 26-29.
Russell, David L. "Pippi Longstocking and the Subversive Affirmation of Comedy." *Children's Literature in Education* 2000: 3, ss. 167-177.

Genre- och motivstudier

Edström, Vivi. *Kvällsdoppet i Katthult. Essäer om Astrid Lindgren diktaren*. Stockholm: Natur och kultur, 2004 (2-3 valfria kapitel).
Metcalf, Eva-Maria. "Leap of Faith in Astrid Lindgren's Brothers Lionheart." *Children's Literature* 23 (1995): 165-178.

- Nikolajeva, Maria. "Matmästaren Astrid Lindgren". I: Bergstrand, Ulla och Maria Nikolajeva. *Läckergommarnas kungarrike*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, 1999, ss. 213-150.
- Soares, Paul. "Förnyelse av liv: studie i en facettering av det astrid-lindgrenska hoppet : med utgångspunkt i den tematiska kritiken och Jean-Pierre Richards temabegrepp". *Barnboken* 1995:1, ss. 22-28.
- Steffensen, Anette. "Astrid Lindgrens eventyrform". I: *Nedslag i børnelitteraturforskningen 2*, red Anna Skyggebjerg mfl. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag 2001, ss. 61-87.
- Westin, Boel. "Karlsson som technobody". *Tidskrift för litteraturvetenskap* 2003:4, ss. 128-142.

Berättarteknik

- Boëthius, Ulf. "Konsten att göra sig rolig. Skazen i Astrid Lindgrens Emil i Lönneberga". I: *Läs mig – sluka mig*, red. Kristin Hallberg. Stockholm: Natur och kultur, 1998, ss. 77-98.
- Edström, Vivi. "Berättartekniken i Astrid Lindgrens böcker om Emil i Lönneberga". I: *Barnbok och barnboksforskning*. Red. Lena Fridell. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 1972, ss. 41-72.
- Olsson, Ulf. "Berättaren som text och musik. Ett utkast om Pippi Långstrump". I: *Läsebok. En festskrift till Ulf Boethius*, red. Carina Lidström. Stockholm/Srehag: Symposion, 1993, ss. 43-57.

Myt- och arketyptudier

- Löfgren, Eva M. "Kalle Blomkvist och draken. Arketyptudier i Astrid Lindgrens barndeckare". I: *Modern litteraturteori och metod i barnlitteraturforskningen*, red. Maria Nikolajeva. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, 1992, ss. 47-74.
- Nikolajeva, Maria. *From Mythic to Linear. Time in Children's Literature*. Lanham, Md.: Scarecrow, 2000 (2:a uppl. 2003), ss. 42-47, 112-118, 181-197

Intertextualitet

- Edström, Vivi. *Astrid Lindgren och sagans makt*. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1997.
- Åhmansson, Gabriella. "Mayflowers Grow in Sweden Too: L. M. Montgomery, Astrid Lindgren and the Swedish Literary Consciousness." I: *Harvesting Thistles: The Textual Garden of L. M. Montgomery*, red. Mary Rubio. Guelph: Canadian Children's Press, 1994, ss. 14-22.

Ideologi och filosofi

- Doderer, Klaus. "Medmänsklighet i en tröstlös värld. Några reflexioner om Bröderna Lejonhjärta." I: *Duvdrottningen*, red. Mary Ørvig mfl. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1987, ss. 46-51.
- Gaare, Jørgen och Øystein Sjaastad. *Pippi och Sokrates: filosofiska vandringar i Astrid Lindgrens värld*. Stockholm: Natur och kultur, 2002 (ca 100 valfria sidor).

Stil och språk

Edström, Vivi. "Stilen i Mio, min Mio". I: *En bok om Astrid Lindgren*, red. Mary Ørvig.

Stockholm: Raben & Sjögren, 1977, ss. 55-83.

Heldner, Christina. "I gränslandet mellan ingvistik och litteraturvetenskap. En analys av några språkliga drag i böckerna om Pippi Långstrump". I: *Modern litteraturteori och metod i barnlitteraturforskningen*, red. Maria Nikolajeva. Stockholm: Centrum för

barnkulturforskning, 1992, ss. 191-208.

Genus

Coats, Karin. "I Never Explain Anything", i hennes *Looking Glasses and Neverlands*. Iowa City: University of Iowa Press, 2004, ss. 97-119.

Bjorvand, Agnes-Margrethe. "De sterke jentene: om kjønnsroller i Astrid Lindgrens bøker om Pippi Långstrump og Ronja Rövardotter. *Barnboken* 1997: 2, ss. 24-34.

Frid, Gunnel. "Känner du Annika Settergren? *Tidskrift för litteraturvetenskap* 2003:4, ss. 93-104.

Reeder, Kik. "Pippi Longstocking - a Feminist or Anti-feminist Work?" I: *Racism and Sexism in Children's Literature*, red Judith Stinton. London: Writers and Readers, 1979, ss. 112-117.

ht-2004/MN